

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Uudistetun vesihuoltolain vaikutukset vesiosuuskunnille

- keskeiset muutokset

Valtakunnalliset vesiosuuskuntapäivät
24. – 25.10.2014 Siilinjärvi

Anneli Tiainen
Lakiasian päällikkö
Vesilaitosyhdistys

24.10.2014 Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Vesihuoltolainsäädännön uudistaminen > vesihuoltolaki ja maankäyttö- ja rakennuslaki

- MMM asetti vesihuoltolainsäädännön tarkistamistyöryhmän 17.9.2008
- Työryhmän raportit 17.12.2009 ja 17.6.2010
- Ehdotus hallituksen lausunnolla 11.2.2013
- Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 16.1.2014
- Valiokuntakuulemiset keväällä 2014
- Eduskunta hyväksyi lakien muutokset 3.6.2014
- Muutoslait olivat TP:n esittelyssä 22.8.2014 > muutokset **voimaan 1.9.2014**

24.10.2014 Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Uudistuksen keskeiset tavoitteet

Lain perustelut (3 luku: Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset)

Varmistaa turvallisten ja kohtuullisten vesihuoltopalvelujen saatavuus

Parantaa hulevesien kokonaishallintaa sään ja vesiolojen ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja päällystettyjen pintojen määrän kasvaessa yhdyskunnissa

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksförbundet VVY

Vesihuoltolain soveltamisalana on **asutuksen vesihuolto** ja asutukseen vesihuollon kannalta **rinnastuvan** elinkeino- ja vapaa-ajan toiminnan vesihuolto

- lain perusteluissa on yritetty helpottaa rajanvetoa (HE 218/2013, s. 40)

Vesihuoltolaki koskee **hulevesiviemärointiä** siltä osin kuin vesihuoltolaitos siitä huolehtii

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksförbundet VVY

Keskeisiä muutoksia

Kehittämissuunnitelman laatimisvelvollisuuden poistaminen kunnilta > kehittämisvelvollisuus jäi

Liittämisvelvollisuuden lieventäminen taajaman ulkopuolisilla alueilla

Toiminta-alueen hyväksymistä ja muuttamista koskevan 8 §:n muutokset

Uusi vesihuoltolaitoksen määritelmä: Vesihuoltolaitoksella tarkoitetaan laitosta, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta kunnan hyväksymällä toiminta-alueella

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

8 § Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen

- Toiminta-alueet jne. on esitettävä kartalla tietoverkossa (ennen 1.9.2014 hyväksytyt **viimeistään 31.12.2016**)

Kun toiminta-aluetta hyväksytään tai muutetaan, sen tulee olla muutetun 8 §:n mukaan sellainen, että:

- a) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; (*kuten aikaisemminkin laissa*) ja
- b) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi (= *uusi edellytys*)

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

LIITTÄMISVELVOLLISUUS

- 10 § Laitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin
- Liittämismvelvollisuutta on lievennetty taajaman ulkopuolisella alueella vaikuttaa yhdessä 8 §:n muutosten kanssa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen rajaamisen edellytyksiin
- Liittämismvelvollisuuteen sovelletaan **ennen uuden lain voimaantuloa hyväksytyllä toiminta-alueella aikaisempaa lakia** 31.12.2018 asti

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Liittämismvelvollisuuden lievennykset taajaman ulkopuolella (muutettu 10 §)

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja viemäriin, jos:

- kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä
- ja jätevesien käsittely täyttää ympäristönsuojelulain vaatimukset
- ja kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä
- tai kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Keskeisiä muutoksia

- Vesihuoltolaitoksen toiminnan ja talouden läpinäkyvyyden ja seurannan parantaminen, julkisuusvalvonta ja toimintavarmuudesta huolehtimisen edellytysten varmistaminen

- valvonta sitä kautta, että annetaan enemmän tietoa laitoksen toiminnasta ja taloudesta = **julkisuusvalvonta**

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Vesihuollon eriyttäminen kirjanpidossa, tilinpäätösasiakirjat ja toimintakertomus

- Laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma
- Laadittava kirjanpitolaissa tarkoitettu toimintakertomus
- Koskee sekä vesihuoltoa että vesihuoltolaitoksen huleveden viemärointiä
- Toimintakertomuksessa tulee esittää ymmärrettävässä muodossa tilinpäätöstiedot sekä tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta koskevista tunnusluvuista (sitten kun ne on käytettävissä)

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Tietoverkossa on julkistettava seuraavat laitoksen talouteen liittyvät asiakirjat

- Vesihuoltolaitoksen tulee julkistaa
- Tilinpäätöstiedot (20 §): tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma
- Toimintakertomus(20 a §)
- Hinnoitteluperusteet (= maksut ja maksujen perusteet) (20 c §)
- Vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut (20 c §)
- Lisäksi
 - Laitoksen omat vesihuollon toimitusehdot (20 c §)

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

20 d § Vesihuollon tietojärjestelmä

- SYKE ylläpitää vesihuollon tietojärjestelmää yhteistyössä ely -keskusten kanssa
- Vesihuoltolaitos toimittaa vesihuollon tietojärjestelmään tiedot hinnoistaan ja niiden määräytymisperusteet sekä tiedot laissa sanottujen tunnuslukujen laskemiseksi
- **20 d § tulee voimaan 1.1.2016**

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Keskeisiä muutoksia

- Riskienhallinnan tehostaminen: Tarkkailua ja selvilläoloa ja varautumista koskevien velvollisuuksien täsmentäminen

- **Varautumisvelvollisuus ja – suunnittelu:** vesihuollon häiriötilanteisiin varautumista koskevat asiat varautumissuunnitelmaan > vesihuoltolaitos vastaa **verkostoonsa liitettyjen kiinteistöjen** vesihuoltopalvelujen saatavuudesta häiriötilanteessa
- Hinnanalennusta ja virhettä koskeva muutos **tehosteeksi** (korvaa ns. vakiohyvityksen, joka oli esillä valmisteluvaiheessa)

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

15 § Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

- Velvollisuus olla selvillä koskee
 - Raakaveden määrään tai laatuun kohdistuvia riskejä
 - Laitteiston kuntoa
- Tätä varten vesihuoltolaitoksen on tarkkailtava
 - Käyttämänsä raakaveden määrää ja laatua
 - Laitteistonsa kuntoa
 - Vuotovesien määrää laitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoissa
- Tiedot verkostojen sijainnista on saatettava sähköiseen muotoon 15 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla viimeistään 31.12.2016 (**siirtymäsäännös**).

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Vesihuoltolaitoksen palvelujen turvaaminen häiriötilanteissa

- Vesihuoltolain uusi 15 a §:
Vesihuoltolaitos on velvollinen laatimaan suunnitelman häiriötilanteisiin varautumisesta (siirtymäsäännöksen mukaan on oltava viimeistään 31.12.2016)

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

1) 27 § Virhe ja hinnanalennus.

- Vesihuollossa tai huleveden viemäröinnissä on virhe, kun veden laatu tai toimitustapa tai vesihuoltolaitoksen palvelu ei vastaa sitä, mitä sopimusten tai säädösten perusteella voidaan edellyttää
- Myös keskeytystä pidetään virheenä (mutta ei aina)
- Asiakkaalla on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen
- Asiakkaan tulee esittää vaatimus hinnanalennuksesta kohtuullisessa ajassa siitä, kun asiakas havaitsi virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita > **tähän saakka sama kuin ennen**

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

2) 27 § Virhe ja hinnanalennus

Seuraavia keskeytyksiä ei pidetä virheenä

- Syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäinen keskeytys ei ole virhe (*sama kuin ennen*)

Uutta laissa

- Vesihuoltolaitoksen laitteiston tavanomainen huolto- ja korjaustyöstä johtuva keskeytys ei ole vesihuollon virhe, *jos se kestää alle 12 tuntia ja jos siitä on ilmoitettu asiakkaalle (uusi)*
- Keskeytys ylivoimaisen esteen johdosta ei ole virhe (*uusi*)

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

3) Vesihuollon virhe ja hinnanalennus

Tällä korvattiin ehdotettu vakiohyvitys

- Vesihuollon virhettä ja hinnanalennusta (27 §) on täydennetty *uudella* säännöksellä, josta ei saa poiketa *asutuksen vesihuollossa* sopimuksin asiakkaan vahingoksi (27 § 4 momentti):
 - Jos virhe perustuu vesihuollon yli 12 tunnin yhtäjaksoiseen keskeytykseen, hinnanalennuksen määrä on vähintään kaksi prosenttia asiakkaan vuotuisesta perus- ja käyttömaksusta
 - Vesihuoltolaitos vähentää tässä kohdassa tarkoitetun hinnanalennuksen asiakkaan laskusta (27 § 4 mom.) *ilman, että asiakkaan tarvitsee tehdä hakemusta*

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Asutuksen vesihuolto (vesihuoltolain uudessa 27 §:n 4 momentissa)

Asutuksen vesihuolto tarkoittaa esim. yksittäisen omakotitalon tai asunto-osakeyhtiön vesihuoltoa

- Muiden asiakkaiden kanssa 2 %:n vuotuisen perus- ja käyttömaksuun sidotusta hinnanalennuksesta voidaan poiketa sopimuksessa

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Siirtymäsäännökset

- Tiedot verkostojen sijainnista sähköiseen muotoon viimeistään 31.12.2016
- Toiminta-alueet, taajamat sekä vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet [kartalle](#) viimeistään 31.12.2016
- Suunnitelma häiriötilanteisiin varautumisesta viimeistään 31.12.2016
- Liittämisvelvollisuus lain voimaantuloon mennessä hyväksytyllä toiminta-alueella (jossa laitos on ryhtynyt toimenpiteisiin) toimii [niin kuin ennen uutta lakia 31.12.2018 asti](#)
- Laitos huolehtii huleveden viemäroinnistä [nykyisellä](#) toiminta-alueellaan [niin kuin ennen uutta lakia](#) siihen saakka, kun kunta tekee uuden 17 a §:n mukaisen päätöksen

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Keskeisiä muutoksia

- **Hulevesien hallinnan monipuolistaminen ja tehostaminen:** kunnalle uusia keinoja hulevesien hallintaan maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella, sopeutuminen ilmaston muutokseen
- **Kunnan ja vesihuoltolaitoksen keinot**
- Huleveden viemärointi ei ole enää vesihuoltoa, mutta vesihuoltolaitos voi edelleen huolehtia siitä ja veloittaa liittyjiltä maksuja
- Vesihuoltolaitoksella on oikeus saada kunnalta korvaus yleisten alueiden hulevesiviemäroinnistä
- Kielto johtaa hulevesiä jätevesiviemäriin

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Hulevesien hallinta

Maankäyttö- ja rakennuslain 103 b § Määritelmät

- Hulevesien hallinnalla tarkoitetaan hulevesien imeyttämiseen, viivyttämiseen, johtamiseen, viemärointiin ja käsittelyyn liittyviä toimenpiteitä
- Myös **huleveden viemärointi** on osa maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua huleveden hallintaa

Maankäyttö- ja rakennuslain 103 b §

- Kunnan hulevesijärjestelmä on huleveden hallintaan tarkoitettujen rakenteiden ja alueiden kokonaisuus **lukuun ottamatta** vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkostoja

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

Lisätietoja:

Ratamestarinkatu 7
00520 HELSINKI

Puhelin 09 868 9010
Sähköposti vvy@vvy.fi
www.vvy.fi

24.10.2014

Vesiosuuskuntapäivät 2014 Siilinjärvi

